

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Concilio Seleusiae quae est vrbs Thraciae habito, & quae res
orthodoxis Episcopis Constantinopoli contigerunt. Cap. XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

THEODOR. HISTOR.

Nam cum in illa vrbe fidei apostolicæ doctrina à sanctis patribus descripta esset, & alii postea ibi congregati, contrariâ doctrinam describere in animo haberet, Deus, qui ecclesiis providere non desinit, cōcilium illud propterea prohibuit, ne ex similitudine nominis ansam Ariani arriperet ad fraudem, neue concilium illud, Nicenū quoq. appellando, simplicium animos circumuenirent.

De Concilio Seleuciæ quæ est vrbs Thraciæ habitato, & quæ res orthodoxis Episcopis Constantinopoli contigerunt. CAP. XXVII.

ALiquanto temporis spatio interiecto, Constantius ab Eudoxii accusatoribus impulsus, Seleuciæ cōciliū cōuocari mandat. Est quidem Seleucia, vrbs Isauriæ ad mare sita, quæ inter vrbes illius gentis facilè primas tenet. Ad hanc urbem Episcopus oriētis, quin etiam Ponticos & Asianos frequentes accedere iubet. Per idem tempus Acacius Cæsareæ, vrbs primariæ Palestinæ, Eusebio mortuo, episcopatum gessit: quem quidem Conciliū Sardicense abdicauerat, sed ille contempta tanta Episcoporum multitudine, sententiæ contra se latæ restitit. Primatum autē Hierosolymorum post Macarium illum, cuius sæpe à me facta est mentio, obtinuit Maximus: vir ob certamina pro pietate suscepta egregiè nobilitatus. Cuius & oculus dexter erutus fuit, & dextri pedis flexus profus labefactatus. Isto ad vitam immortalem translato, Cyrillus alacris & promptus doctrinæ apostolicæ propugnator, in episcopatus gradu locatur. Isti duo, Cyrillum dico & Acacium, inter se deprimatu digladiantes, populum suarum ecclesiarum grauissimis affecerunt incommodis. Nā Acacius leui arrepta occasione, abdicauit Cyrillum, Hierosolymisque expulit. Cyrillus autem proficiscitur Antiochiam, quam pastore orbata repperit. Inde Tarsum petens, cum Siluano, viro plane admirabili, & Ecclesiæ illius id tēporis antistite, atatem degit. Quam rem vt accepit Acacius, literas dedit ad Siluanum, eumque de Cyrilli abdicatione certiorē fecit. At Siluanus, quoniam & reuerbatur Cyrillū, & multitudinē, quæ Cyrilli doctrinā cupidissime amplexata est, non nihil pertimescebat, à ministerio ecclesiastico illum minime pro-

prohibuit. Vbi episcopi cōuenerūt Seleuciam, Cyrillus, cū Basilio, Eustatio, Siluano, & reliquis sit concilij particeps. Accedit etiam Acacius ad conuentum episcoporum, qui erāt centū quinquaginta numero, dicitq; se nō prius cū illis de rebus in deliberationē vocatis cōmunicaturū, q̄ Cyril- lus, vtpote episcopatu abdicatus, è Concilio excluderetur. Itaque nonnulli pacis studiosi orant Cyrillū, vt è Concilio egrediatur, pollicenturq; post factā de doctrina fidei dijudi- cationē, de eius causa disceptatum iri. Quorum consilio cū minime obtemperaret Cyrillus, Acacius, illis relictis, abijt: atque profectus ad Eudoxium, eum metu liberauit, animum que reddidit, propterea, quod Eudoxio promisit se tum patronum causæ suæ, tum adiutorem fore. Atque cum ve- tuisset illum in Concilium intrare, cum eo vnā petit Con- stantinopolim. Nam Constantius ab occidente reuer- sus, ibi tum cōmorabatur. Acacius imperatoris animū, cum conuentum Episcoporum coram imperatore accusasset, vo- cassetq; illum ceterum perditorum hominum ad perniciem & exitium ecclesiarum collectū, magnopere ad iracundiam in- cendit, præcipue tamen criminibus, quæ aduersus Cyrillū contexerat, bilē ei commouit. Nam aiebat sacram stolā ex aureis filis contextā, quā excellentissimus Imperator Con- stantinus ad Ecclesiā Hierosolymitanā cohonestandā Ma- cario illius vrbis Episcopo donauerat, vt ea amictus, Sacro sancti baptismatis ministeriū obiret, Cyrillū vendidisse, hāc que mercatū esse quendā eorū, qui in pulpito scenæ cātare solent: eā induisse, inter saltandū lapsū esse, & casu obtritū interijisse. Hunc Episcopos habētes Cōciliū sociū, de re- bus controuersis iudicare, & de aliorū causis disceptare ag- gressos. Ista arrepta occasione, qui primas in palatio obtinu- erūt, persuadēt imperatori, vt nō vniuersum episcoporū cē- tū (multitudinis enim cōsensum admodū extimescebāt) sed decē primarios solū ad se cōuocaret. Atq; in istorū numero fuere Eustathi^o, Armeni^o, Basilius Ancyre Galatię, Tarsi Sil- uanus, & Eleusius Cyzici episcopus. Hi accedētes ad Impe- ratore, obsecrabāt, vt Eudoxij blasphemia & nequitia coer- ceret. At Impator doct^o ex aduersarię factionis sectatorib^o, dicebat de illis rebus primum disceptandum, quę fidem at- tingunt: deinde eius causam accurate cognoscendam esse.

Cum au-

THEODOR. HISTOR.

Cum autem Basilius superiore sua consuetudine confidens, Constantium imperatorem, utpote doctrinæ Apostolicæ insidias tendentem, liberè coargueret, Constantius iniquo tulit animo, & Basilius, tanquam procellæ in ecclesijs obortæ autorem tacere mandavit. Vbi verò Basilius dicendi finè fecerat, Eustathius, o Imperator, inquit, quoniam placet de rebus fidei disceptari, considera quæso, blasphemias ab Eudoxio in vnigenitum dei filium impudenter iactatas. Ac statim ut ista dixerat, formulam fidei ab Eudoxio scriptam tradidit Imperatori, in qua præter alia multa impia verba, hæc præterea fuere posita: Quæ dissimili ratione proferuntur, ea sunt essentia dissimilia: At vnus deus pater ex quo omnia, & vnus dominus Iesus Christus, per quem omnia, dissimilè habent prolationem, nimirum Ex quo, & per quem, proinde filius patri dissimilis est. Quam fidei formulam eum recitari iussisset Constantius, & impietate in ea comprehensa grauius commotus esset, percontatur ab Eudoxio, vtrum ipse illam scripsisset. Qui extemplo negauit se eam scripsisse: nam Aetius, inquit, scripsit. Hic est idem ipse Aetius, quem Leontius olim, veritus accusationem Flauiani & Diodori, abdicauit diaconatu, quemq; Georgius, qui Alexandrinis tendebat insidias, & socium impie dictorum, & scelerate factorum adiutorem habuit: qui tamen id temporis apud Eudoxium vnà cum Eunomio etatem degit. Nam mortuo Leontio, & Eudoxio Ecclesiæ Antiochenæ præsulatum per ambitum nacto, redijt Aetius ab Aegypto, secumq; Eunomium deduxit. Ac cum doctrina secum consentientem reperiret Eudoxium, & præter impietatem, sibariticam etiam mollitiem ac delicias consecretantem, nullum locum Antiochia sibi commodiorem ad habitandum existimauit. Itaque simul cum Eunomio Eudoxij toris velut clauo affixus adhærescens, vitæ modum, qui est assentatorum proprius, studiose excolere, & modò huius, modò illius consuetudine uti, ventri denique & abdomini sedulò inferuire cœpit. Tum Imperator, hac re cognita, iubet Aetium introduci. Cui ingresso illam fidei formulam ostendit: sciscitatur num ipse esset eiusmodi verborum parens. Aetius rerum, quæ gerebantur, prorsus inscius, & quorsum eius rogatum spectaret, ignarus, ratus tamen se ex confessione non parum laudis adepturum, se illorum verborum partem esse

rem esse dixit. Imperator igitur, immani eius impietate per-
 specta, confestim mittit in exilium, & ad locum quendam
 Phrygiæ duci iubet. Atque iste quidem ignominiam, fru-
 ctum suæ blasphemix accipiens, regia exturbatus est. Eusta-
 thius autem Eudoxium quoque eadem sentire affirmat. Nā
 Aetium eiusdem cum eo & domus, & mensē fuisse participē:
 & quo eius inseruiret voluntati, blasphemix scribendæ se so-
 cium præbuisse: satisque argumenti esse eum illius formulæ
 perscriptæ conscium esse, quod Aetium dixerat eius authorē
 fuisse. Tum Imperator, at in iudicando, inquit, non est nitē-
 dum coniecturis, sed res gestæ sunt accurate peruestigandæ.
 Cui Eustathius, proinde, inquit, fac Eudoxius nobis omni-
 bus persuadeat, se non opinione cum Aetio consentire, sed
 formulæ ab eo scriptæ anathema indicere. Quam postulatio-
 nem Imperator lubens amplexatus, ita fieri mandat. At Eu-
 doxius tergiuersari, multas etiam quærere vias, quibus postu-
 latum illud effugeret. Vbi verò Imperatorem illud grauitè
 ferentem, & minantem se eum, utpote impiæ opinionis cum
 Aetio participem, in exilium itidem eieciendum videt, suā do-
 ctrinam, quam necdum id temporis, verum etiam postea de-
 fendebat, omnino inficiatus est. Atqui contra vrgebat, Eusta-
 thium cum suis debere verbo ὁμοσίᾳ quia in scriptu-
 ra minimè extaret, anathema denunciare. Imo verò, inquit
 Siluanus, voces, *Ex nihilo*, & *Creatura*, & ἑτεροδοσίῳ id est,
Alterius Substantiæ, quæ neque in sacris literis repertæ sunt,
 neque oraculis prophetarum, neque apostolorum doctrinæ
 consentientes, reijciendæ sunt, & ex omnibus diuinis conuē-
 tibus excludendæ. Cui assensit Imperator, & illos his voci-
 bus anathema indicere iussit. Illi etsi primò cōtradicare in-
 stituerunt, postea tamen, perspecta Imperatoris ira, eas ipsas
 voces, quas Siluanus ipsis proposuerat, licet ægrè, penitus e-
 iurarunt. Ac deinceps acrius instare cœperunt, ut verbum
 quoque ὁμοδοσίῳ anathemate damnaretur. Cæterum Silua-
 nus ratiocinatione ritè vereque conclusa, cum illis, tum Im-
 peratori respondit. Si deus Filius neque ex nihilo, neque crea-
 tura, neque ex vlla alia essentia existat, idcirco deo Patri con-
 substantialis est, & deus de deo, & lumen de lumine, & eandē
 habet cum genitore naturam. At verò quāquam ista & firma
 ratione

ratione

THEODOR. HISTOR.

ratione, & vera concludebat, tamé nemo eorum, qui aderát, ei obtéperavit: imo verè factio Acaciana Eudoxianaq; contra Silvanum crebros clamores tollere, imperator etiá adeo ira exardescere cœpit, vt eú cum suis fautoribus in exilíu pel- lere minaretur. Tū Eleusius & Silvanus cum aliis nōnullis, dicunt in eius situm potestate, suppliciú de ipsis sumere, sed pietatē sectari, vel impietatē penes se ipsos esse, & propterea nunq; patrú doctrinam prodituros. Ibi Constantius, qui eorú sapiétiam, fortitudinem, & in tuenda doctrina apostolica loquendi libertatem admirari debuerat, eos eiecit ecclesijs, & alios in eorum loca substitui mandauit. Eo tépore Eudoxius sedem ecclesiæ Constantinop. per tyrannidē occupauit. Eleusio etiám episcopatu Cyzici exturbato, eius locú obtinuit Eunomius. His rebus ad hunc modú gestis, imperator per literas iubet Aetiú abdicari. Vnde ipsi Aetij impietatis consortes inducti, suæ ipsorum doctrinæ sectatorem abdicarunt: scripseruntq; etiám ad Georgium ecclesiæ Alexandrinę Antistitem epistolá, qua quid Aetio factum esset, significarunt. Quam quidem epistolam ideo historiæ adnectam, vt eorum improbitas (quippe & fautores suæ doctrinæ, & eiusdem aduersarios eodem ferè modo tractarunt) omnium oculis manifestò subijciatur.

Epistola Synodica contra Aetium scripta.

CAPVT XXVIII.

Exemplar Epistolæ à 1610 Concilio ad Georgium, contra Aetium ipsius diaconum obnefariam suam blasphemiam scriptæ.

Sanctum Concilium Constantinopoli conuocatum
Domino honoratissimo Episcopo Alexandriae Georgio, S.

QUòd Aetius ob nefaria sua scripta, eaque *σκανδαλώπ.* i. offédiculis referta, à cōcilio cōdénatus sit, in eo certè episcopi aliud nihil, quàm quod canones Ecclesiæ postulabant, effecerūt. Nā primum abdicatus est diaconatu, deinde ecclesia exclusus: postremò hortationes adhibita, ne quisq; sceleratas eius legeret epistolas, sed ab oibus propterea abijcerentur, quod inanitatis nonnihil & dāni complexę sunt. His accedit, quòd illi, & iis qui in eadem opinione ac-
senten-